

מתמטיקה 5-4 יח"ל

חומר עמודה

מבחן שבועה י'

משוואת ריבועית

פתרונות המשוואות הבאות:

פתרונות

.1 $x = 4$

$$\frac{x^2 - 9}{x+3} = x^2 - 15 \quad .1$$

.2 $x_1 = 0, x_2 = \frac{1}{3}$

$$6x^2 - 2x = 0 \quad .2$$

.3 $x_1 = 3\frac{2}{7}, x_2 = -2$

$$(3x+1)^2 - 4(2x-1)^2 - x(x-1) = -(x-7)^2 \quad .3$$

.4 $x_1 = 5, x_2 = 3$

$$x^2 + (x-8)^2 - 10 = (3x-1)(x-5) \quad .4$$

.5 $x_1 = 7, x_2 = -7$

$$\frac{x+1}{2x-3} - \frac{7x}{4x^2-9} - 1 = \frac{x-4}{2x+3} \quad .5$$

.6 $x_1 = 0, x_2 = 2\frac{1}{4}$

$$\frac{3}{x^2-2x} - \frac{3}{2} = \frac{1}{4-2x} \quad .6$$

.7 $x_1 = 3, x_2 = -\frac{2}{3}$

$$\frac{x+1}{2x-8} - \frac{5x+2}{3x+12} = 1 + \frac{9}{x^2-16} \quad .7$$

.8 $x_1 = 5, x_2 = -\frac{14}{13}$

$$\frac{3}{1-4x^2} - \frac{2}{4x^2+4x+1} = \frac{1}{4x^2-4x+1} \quad .8$$

.10 $x_1 = 6, x_2 = -2$

$$\frac{x+1}{x^2+16x+64} = \frac{1}{x^2+4x-32} \quad .9$$

.11 $(8,2), (-4,-4)$

$$\begin{cases} x = 2y + 4 \\ x \cdot y = 16 \end{cases} \quad .10$$

.12 $(4,1), (-8,-11)$

.13 $(3,2), (5\frac{2}{5}, 1\frac{1}{5})$

$$\begin{cases} y - x = -3 \\ 2x^2 - y^2 - 2y = 29 \end{cases} \quad .11$$

.14 $(2,1), (-2\frac{4}{5}, -2\frac{1}{5})$

$$\begin{cases} \frac{9}{x} + \frac{4}{y} = 5 \\ x + 3y = 9 \end{cases} \quad .12$$

$$\begin{cases} x^2 - y^2 = 3 \\ 2x - 3y = 1 \end{cases} \quad .13$$

פתרונות

$$x = -2 \quad .15$$

$$x = -2 \quad .16$$

$$x = -10 \quad .17$$

$$x = -5 \quad .18$$

.19 אין פתרונות

$$x \neq -1, x \neq 4 \quad .20$$

$$x_1 = 4, x_2 = -3 \quad .21$$

.22 אין פתרונות

$$x_1 = 4.5, x_2 = 1 \quad .23$$

$$(2, 3) \quad .24$$

$$(1, 2) \quad .25$$

$$(5, -2) \quad .26$$

$$(12, 15) \quad .27$$

$$x_1 = 9, x_2 = -5 \quad .28$$

$$x_1 = 6, x_2 = -14 \quad .29$$

$$\frac{1}{x^2 - 3x} = \frac{-4}{x^2 + 2x - 15} - \frac{1}{2x + 10} \quad .15$$

$$\frac{x-1}{2x-3} - \frac{x}{x+1} = \frac{6x+1}{2x^2 - x - 3} \quad .16$$

$$\frac{9x}{8x^2 - 50} + \frac{5}{2x^2 - 5x} = \frac{1}{x} \quad .17$$

$$\frac{3}{2x+2} + \frac{4}{x^2 - 1} = \frac{3x}{2(x-1)^2} \quad .18$$

$$\frac{x}{x-3} + \frac{1}{x+2} = \frac{4x+3}{x^2 - x - 6} \quad .19$$

$$\frac{x-1}{x-4} - \frac{4x-1}{x^2 - 3x - 4} = \frac{x}{x+1} \quad .20$$

$$\frac{x^2 - 25}{x+5} = x^2 - 17 \quad .21$$

$$\frac{x^3 - 3x^2}{x-3} = 6x - 9 \quad .22$$

$$11\left(\frac{1}{2x+6} - \frac{2}{11}\right) = \frac{3}{9-x^2} - 1 \quad .23$$

$$\begin{cases} 5x + 2y = 16 \\ 3x + 5y = 21 \end{cases} \quad .24$$

$$\begin{cases} x + 3(y + 2) = 14 - x \\ 5(x - 2) + 2y = 1 - 2x \end{cases} \quad .25$$

$$\begin{cases} \frac{7y-1}{3} + \frac{3x+5}{10} = -3 \\ x - \frac{2}{5}(5y-1) = \frac{4y}{5} + 11 \end{cases} \quad .26$$

$$\begin{cases} \frac{8}{x} + \frac{5}{y} = 1 \\ \frac{4}{x} + \frac{10}{y} = 1 \end{cases} \quad .27$$

.28. פטור את המשוואות ללא פתיחה סוגרים:

$$(x+4)^2 = 100 \quad \text{ב.} \quad (x-2)^2 = 49 \quad \text{א.}$$

משוואות באותיות

פתרונות את המשוואות הבאות באמצעות הפרמטר וכותב את התנאי לפתרון יחיד.

$$-5ax - 4a^2 = ax + 2a^2 \quad .2$$

$$5b - ax = 5a - bx \quad .1$$

$$m(x-3) - n(x+1) = 5(x-2) - n \quad .4$$

$$6x - 2a = 4ax - 3 \quad .3$$

$$\frac{a}{2a-t} = \frac{b}{2b-t} \quad .6$$

$$\frac{x-m}{m} + n = 1 - x \quad .5$$

$$\frac{at+3}{t-4} = b \quad .8$$

$$\frac{3ax-5}{3a} = \frac{x+2}{3} \quad .7$$

$$\frac{ax-m}{x+5} = \frac{5}{6} \quad .10$$

$$\frac{2ax+5}{a} = \frac{x-2}{5} \quad .9$$

$$\frac{3kx+2}{x+3} = \frac{5-k}{3} \quad .12$$

$$\frac{kx-3}{x-7} = \frac{k-1}{2} \quad .11$$

$$\frac{nx+m^2}{m-x} = m-n \quad .14$$

$$\frac{15ax-4}{2x+3} = \frac{9a-2}{2} \quad .13$$

פרק לגורמים:

$$50a^2 - 65a + 21 \quad .17$$

$$x^2 - 9x + 8 \quad .15$$

$$12x^2 - 17x + 6 \quad .18$$

$$3t^2 - 4t + 1 \quad .16$$

כפול וחלק את השברים האלגבריים הבאים: (צמצם במידה האפשר).

רשום את קבוצת הצבה.

$$\frac{a^2+a-2}{a^2-4a-12} \cdot \frac{a^2-1}{a^2-3a-4} \quad .21$$

$$\frac{a^2+4a}{a^2-2a-3} \cdot \frac{a-3}{a+4} \quad .19$$

$$\frac{(4a^2-9)^2}{(2a+3)^2} \cdot \frac{1}{4a^2-10a+6} \quad .22$$

$$\frac{4m^2+8m}{4m^2-4m} : \frac{1}{12m^2-28m+16} \quad .20$$

$$\frac{k^2+5k+4}{k^2-16} \cdot \frac{k^2+4k+3}{k^2+k-6} \quad .23$$

פשט את הביטויים הבאים (צמצם במידה האפשר)
רשום את קבוצת הרצבה.

$$\frac{1}{x^2 - 3x} - \frac{1}{9 - 3x} - \frac{4}{x^2 - 9} .25 \quad \frac{1}{m+1} + \frac{3}{4m^2 - 4m} - \frac{2m+1}{2(m^2 - 1)} .24$$

$$F(a) = \left(\frac{1}{a^2 + 6a + 5} + \frac{1}{2a^2 + 15a + 25} \right) \cdot \left(a + \frac{4a+5}{a+2} \right) \text{ נתון : } .26$$

א) צין את חום הגדרה של הביטוי $F(a)$

$$F(a) = \frac{3}{2a+5} \text{ ב) פשט והוכיח ש:}$$

$$F(2) \text{ ג) חשב :}$$

$$F(m) = \left(\frac{1}{(m^2 - 2m - 3)} + \frac{1}{2m^2 - m - 3} \right) \cdot \left(m - \frac{3}{m-2} \right) \text{ נתון : } .27$$

א) צין את חום הגדרה של הביטוי $F(m)$

$$F(m) = \frac{3}{2m-3} \text{ ב) פשט והוכיח ש:}$$

? $F(2)$ ג) האם אפשר לחשב :

חשובות

$$x = \frac{3m-10}{m-n-5} .4 \quad x = -\frac{1}{2} .3 \quad x = -a .2 \quad x = -5 .1 \\ m-n \neq 5 \quad a \neq \frac{3}{2} \quad a \neq 0 \quad a \neq b$$

$$t = \frac{4b+3}{b-a} .8 \quad x = \frac{2a+5}{2a} .7 \quad t = 0 .6 \quad x = \frac{m(2-n)}{m+1} .5 \\ b \neq a \quad a \neq 0 \quad a \neq b \quad m \neq 0, m \neq -1$$

$$\frac{3(3-k)}{5(2k-1)} .12 \quad \frac{-7k+13}{k+1} .11 \quad x = \frac{6m+25}{6a-5} .10 \quad x = -\frac{2a+25}{9a} .9 \\ k \neq \frac{1}{2} \quad k \neq -1 \quad a \neq \frac{5}{6} \quad a \neq 0$$

$$x = -n .14 \quad a \neq -\frac{1}{3}, \quad \frac{27a+2}{4(3a+1)} .13 \\ m \neq 0$$

.15

$$(x-1)(x-8)$$

.16

$$(t-1)(3t-1)$$

.17

$$(5a-3)(10a-7)$$

.18

$$(3x-2)(4x-3)$$

.19

$$\frac{a}{a+1}$$

$$a \neq -1, a \neq 3, a \neq -4$$

.20

$$4(m+2)(3m-4)$$

$$m \neq \frac{4}{3}, m \neq 1, m \neq 0$$

.21

$$\frac{(a-1)^2}{(a-4)(a-6)}$$

$$a \neq 6, a \neq 4, a \neq -2, a \neq -1$$

.22

$$\frac{2a-3}{2(a-1)}$$

$$a \neq -\frac{3}{2}, a \neq \frac{3}{2}, a \neq 1$$

.23

$$\frac{k-2}{k-4}$$

$$k \neq -4, k \neq 4, k \neq -3, k \neq 2, k \neq -1$$

.24

$$-\frac{3}{4m(m+1)}$$

$$m \neq -1, m \neq 1, m \neq 0$$

.25

$$\frac{x-3}{3x(x+3)}$$

$$x \neq -3, x \neq 3, x \neq 0$$

(x

(\lambda

(x

(\lambda

.26

$$a \neq -\frac{5}{2}, a \neq -5, a \neq -2, a \neq -1$$

$$m \neq \frac{3}{2}, m \neq 3, m \neq 2, m \neq -1$$

.27

x7

בעוות כלליות

1. אורך צלעות המשולש הם: 7 ס"מ, 10 ס"מ ו- 13 ס"מ.
הגדילו כל אחת מצלעות המשולש באוחו אורך והתקבל משולש ישר זווית.
מהן צלעותיו של המשולש ישר הזווית.
2. במשולש ABC הצלע AC גודלה ב- 7 ס"מ מהגובה BE.
הגובה BE גודל ב- 2 ס"מ מחזית הצלע BC.
הגובה AD גודל ב- 2 ס"מ מהגובה BE.
חשב את אורך הגובה AD. (רמז: הייעזר בשטח משולש).
3. היקפו של מלבן 70 ס"מ ואורך אלכסונו 25 ס"מ.
מה שטחו של המלבן?
-
4. נתון מלבן שאורכו a ס"מ ורוחבו b ס"מ. את אורך המלבן מגדילים ב-20%, ואת רוחב המלבן מגדילים 15%. מתקבל מלבן חדש שהיקפו גודל ב-18 ס"מ מהיקף המלבן המקורי ושטחו גודל ב-228 סמ"ר משטח המלבן המקורי.
חשב את אורך הצלעות של המלבן המקורי.
5. במרכז גינה שצורתה ריבוע שצלעו a ס"מ, בנו בריכת דגים שצלעה ריבוע.
מסביב לבריכת הדגים השאירו שולים של 5 מטר מכל צד, ושתלו בהם דשא.
מצאת אורך צלע הריבוע, a, אם ידוע ששטחו גדול פי 4 מטח בריכת הדגים.
6. בכיתה י"ב 1 לומדים 40 תלמידים ובכיתה י"ב 2 לומדים 30 תלמידים.
בסך הכל בשתי הklassות יחד לומדות 40 בנות.
היחס בין מספר הבנים לבין מספר הבנות בכיתה י"ב 2 גדול פי-6 מהיחס זהה בכיתה י"ב 1.
כמה בנות לומדות בכלל כיתה?
7. נבדקה צריכת הולק של שני מנועים קטנים. במשך הניסוי צרך המנוע הראשון 77 סמ"ק לבניין והמנוע השני צרך 78 סמ"ק לבניין. המנוע הראשון פעל דקה אחת יותר מהמנוע השני ולכן צריכת הולק שלו קטנה ב-2 סמ"ק לדקה מאשר השני.
מהי צריכת הולק לדקה של המנוע הראשון?
8. באביב היה מחיר של מקרר 3200 ל"נ. בקייז הוזילו את מחירו ב- $\frac{X}{100}$ % ובסתיו הוזילו את מחירו פעם נוספת ב- $\frac{X}{100}$ %.
א. הבע את מחיר המקרר בקייז.
ב. הבע את מחיר המקרר בסתיו.
ג. חשב את X אם נתון כי בסתיו היה מחיר המקרר 1800 ל"נ.
9. לאימתו של דני היה סכום כסף מסוים. 40% מהסכום הוציאו לחישום חוב ו-30% משארית הכספי הוציאו לכללת המשפחה, והוא נותר לה סכום של 2520 ל"נ.
מהו סכום הכספי שהיה לה בהתחלה?
10. מחירו של מוצר מסוים היה 2000 ל"נ. יומ אחד התייקר מחירו באחוז מסוים, וכעבור חודש התייקר באותו האחוז פעם נוספת, והוא הגיעו ל-2420 ל"נ.
באיזה אחוז התייקר המחיר בכל פעם?

מחיר מחשב כולל ייעוץ להפעולו היה 6000 נט. מחיר המחשב המקורי ב-10% ומהירות הייעוץ הוזל ב-20%, כך שמחיר המחשב כולל הייעוץ המקורי בסך הכל ב-2.5%. מה היה מחירו של המחשב בלבד (לא הייעוץ) בהתחלה?

במיכל יש כמות מסוימת של מים. ביום הראשון מתנדפים 20% מהמים שבמיכל. ביום השני מתנדפים 15% משארית המים. אחרי יומיים נשארו במיכל 136 ליטר מים. מהי כמות המים שהייתה במיכל בהתחלה?

משכורתו של פועל ב' גודלה ב-25% ממשכורתו של פועל א' וקטנה ב-1000 נט ממשכורתו של פועל ג'. שלושת הפועלים משתמשים ביחד 15,000 נט. מהי משכורתו של כל אחד מהפועלים?

מחירו של מוצר הוזל פעמיים. בפעם הראשונה ב-15% ולאחר מכן מוסום ב-10%. א. האם אחות ההזלה הכוללת (לאחר שתי ההזלות) היה קטן, גדול, או שווה ל-25%? נמק. ב. בכמה אחוזים הוזל המחיר לאחר שתי הפעם יחסית למחירו המקורי?

200 חיילים משתי פלוגות יצאו למסע כומתה. 30% מחילאי פלוגה א' ו-20% מחילאי פלוגה ב' נשרו במהלך המסע. מספר המסיימים בפלוגה א' היה קטן ב-40 ממספר המסיימים את המסע מפלוגה ב'.

כמה חיילים היו בתחילת המסע בכל אחת מהפלוגות?

סוחר קנה השקיות גדולות של אורי ושלם תשלום תמורתן 2000 נט. הוא ארוז את האורז בשקיות קטנות יותר, כך שמספר השקיות הקטנות גדול ב-50-50 ממספר השקיות גדולות שקנה, ומכר כל אחת מההשקיות במחיר הגובה ב-2-לט מהמחיר ששילם הסוחר עבור השקית גדולה. בסך הכל הרוויח הסוחר בעסקה 1300 נט.

כמה השקיות גדולות קנה הסוחר?

50 נט, 5.5 ס"מ, 12 ס"מ, 15 ס"מ, 10.2 ס"מ, 3.3 ס"מ, 4.4 ס"מ, 15 ס"מ ו-40 ס"מ או 30 ס"מ-20 ס"מ. ס"מ 6.13. 4,000 נט, 5000 נט, 6000 נט. 14. 15. 23.5%. 120 חיליט, 120 חיליטים. 500 השקיות

X	7	✓
60	60	X
30	X	1/2
40	1/2	

בעית דרך

רכבת עוברת מידי יומן מרחק של 120 ק"מ ב מהירות קבועה. יומן אחד הקטינה את מהירותה ב-15 קמ"ש ולכן נסעה 4 שעות יותר. מה מהירותה הקבועה של הרכבת?

2. מ-A ל-C יש שתי דרכים. הדרך הראשונה היא AC שאורכה 60 ק"מ.

הדרך השנייה מתחילה בעלייה AB של 30 ק"מ וממשיכה בירידה BC של 40 ק"מ. מהירותו של רוכב אופניים בעלייה קטנה ב- $\frac{1}{2}$ קמ"ש מזו שבמישור AC וממהירותם בירידהגדולה ב-2 קמ"ש מזו שבמישור AC. זמן הנסעה בשתי הדרכים זהה.

מה מהירותו של רוכב האופניים במישור AC? כמה פתרונות לעביה?

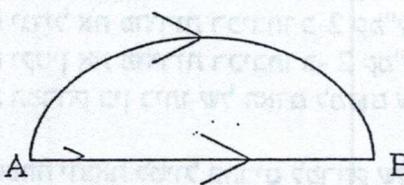
3. מכונית עברה את המרחק מ-A ל-B במשך 5 שעות ב מהירות מסוימת.

בדרכיה חזרה עברה המכונית 2/5 מהדרך ב מהירות הקטנה ב-1.6 קמ"ש מהירותה המוסימת ואת שאר הדרכן עברה ב מהירות גדולה ב-10 קמ"ש מהירותה המוסימת.

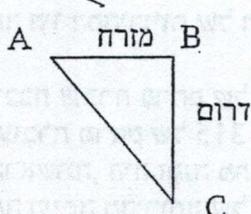
הדרך בחזרה נמשכה 5 שעות ו-10 דקות מהירותה המוסימת?

4. מכונית עוברת דרך של 720 ק"מ ב מהירות מסוימת. לאחר שנסעה שעתיים ב מהירות הרגילה,

התעכבה המכונית ל- 24 דקות ולן המשיכה ב מהירות גדולה ב-20 קמ"ש מהירותה הרגילה. המכונית הגיעה ליעדה שעה מוקדם יותר מהצפוי. מה מהירותה הרגילה של המכונית?

5. בין הנקודות A ו-B מובילות שתי דרכים. הדרך הראשונה - אורכה 20 ק"מ והשנייה אורךה ממנה ב-22.5%. מהירותו של רכב בדרך הארוכה גדולה ב-1 קמ"ש וזמן הנסעה קטן בשעה אחת. כמה זמן נסע הרכב בכלל?

6. המרחק מ-A ל-C גדול ב-2 ק"מ מהмарחק מ-A ל-B. המרחק בין A ל-C הוא 10 ק"מ. (ראה שרטוט).

א. מצא את המרחקים AB ו-BC.

ב. שני הולכי רגל יצאו מ-A ל-C. האחד הלך מזרחה ודרומה והשני ישרות מ-A ל-C.

מהירות ההליכה בקטע BC גדולה ב-1 קמ"ש מהירות ההליכה בקטע AB, ומהירות ההליכה בקטע AC היא 2.5 קמ"ש.

שני הולכי רגל יצאו אליו זמן מ-A ו הגיעו יחד ל-C. מה הייתה מהירות ההליכה בקטע BC?

7. תלמיד הלך לביה"ס הנמצא ב מרחק 5 ק"מ מביתו ב מהירות מסוימת. לאחר שעיה של הליכה התברר לו שם ימשיך באויה מהירותו יאוחר 10 דקות. התלמיד הגביר את מהירותו ב-2 קמ"ש והגיע לבית הספר 6 דקות לפני הצלצול.

מה הייתה מהירותו ההתחלתית של התלמיד?

8. מכונית עברה מרחק של 450 ק"מ ב מהירות ממוצעת של 50 קמ"ש.

בחלק מהדרך, שהיא כביש סלול, הייתה מהירותה של המכונית 60 קמ"ש.

בחלק מהדרך, שהיא דרך עפר, הייתה מהירותה 45 קמ"ש.

מה הייתה אורך הכביש הסלול?

שתי מכוניות יוצאות זו לקרה זו מימי מקומות שהמראק ביןיהם 750 ק"מ ונפגשו כעבור 5 שעות.
המכונית הדרישה עברה 15 ק"מ דקוט פחות מאשר המכונית השנייה עשתה זאת.
מה גובה מהירותן של שתי המכוניות?

המראק בין שתי הנקודות A ו-B שלארך הנגר הוא א' ק"מ. המים בנגר זורמים ב מהירות 4 קמ"ש.
אדם שט בשני הכוונים, פעמי זורם ופעמי נגד זורם בסך הכל ארבע וחצי שעות.
לו היה שט בשני הכוונים אותו מראק במים עומדים משך הזמן היה 4 שעות.
סמן ב- x את מהירותם במים עומדים.
מצא את המראק בין הנקודות A ו-B.

טרקטוריון נסע מישוב A' ליישוב B' על כביש ראשי במהירות קבועה. בדרך חזרה נסע הטרקטוריון
בדרכ עפר והזירה ב-10% מהכביש, ומהירותוقطנה ב-25%.
א. האם זמן נסיעתו בדרך הינה קצר, ארוך או שווה לוזמן נסיעתו בכביש? אם הזמן היה שווה הסבר מודיע, אם
זמן התקצר או התארך חשב בכמה אחוזים.
ב. מה הייתה מהירות הטרקטוריון בכביש הראשי, אם ידוע שאורך הכביש היה 250 ק"מ, וזמן
נסיעתו בדרך העפר והתארך בחצי שעיה.

אדם רוכב על אופניו מביתו עד למקום עבודתו במהירות קבועה.
אם יגדיל את מהירותו רכיבתו ב-2 קמ"ש הוא יקצר את זמן רכיבתו ב-25%.
אם יקטין את מהירותו רכיבתו ב- 2 קמ"ש הוא יאריך את זמן רכיבתו ב-120 דקות.
מה המראק בין ביתו של האדם למקום עבודתו?

משפחה יוצאת לטיפול בהרים למרחק של 325 ק"מ מביתם.
במשך שעה וחצי נסעו במהירות קבועה. לאחר מכן נסעו במשך שעתים ומהירות הגדולה ב-50%
מהמהירות הקודמת ולאחר מכן המשיכו עוד שעתים וחצי במהירות הנמוכה ב-20% מהירותם
הראשונה.

מה היו מהירותן של המשפחה בשלושת פרקי הדרך?
רכבת עוברת מראק של 180 ק"מ במהירות מסוימת. לאחר מכן היא מגבירה את מהירותה ב-40%
ועוברת מראק של 315 ק"מ. לו הייתה הרכבת נסעת את כל המראק של 495 ק"מ במהירותה
הראשונה, היזמנה מתארך בשעה לעומת הזמן שנסעה בפועל.
מה הייתה מהירותה של הרכבת בכלל פרק של הדרך?

שתי רכבות עוברות מרחק של 300 ק"מ.
הרכבת הראשונה עוברת את כל הדרך באמצעות המהירות.
הרכבת השנייה נסעת 80% מהדרך במהירות הגדולה ב-60% מהירות הרכבת הראשונה, ואת
שאר הדרך במהירות הגדולה ב- 20 קמ"ש מהירות הרכבת הראשונה.
הרכבת השנייה מגיעה ליעדה שעיה לפני הרכבת הראשונה.
מה הייתה מהירותה של הרכבת הראשונה?

- ובותה: 1. 30 קמ"ש .2. 2 קמ"ש או 3 קמ"ש .3. 80 קמ"ש .4. 75 קמ"ש .5. 8 שעות, 7 שעות
6. 8 קמ"מ 6 קמ"מ ב. 4 קמ"ש .7. 3 קמ"ש .8. 180 קמ"ש .9. 60 קמ"ש 90 קמ"ש
10. 24 קמ"מ .11. זמן הנסעה התארך ב- 20% מהירות בכביש 100 קמ"ש 12. 24 קמ"מ
13. 50 קמ"ש , 75 קמ"ש , 40 קמ"ש , 90 קמ"ש , 126 קמ"ש , 14. 90 קמ"ש , 15. 100 קמ"ש

הפונקציה הקווית

מזהה את משווהת הישר בסעיפים הבאים, הסבר את פתרונו.

א. שיפוע הישר $\frac{1}{3}$. הישר עובר דרך הנקודה $(0,1)$.

ב. שיפוע הישר $\frac{1}{2}$. הישר עובר דרך הנקודה $(1,4)$.

ג. הישר מקביל לישר $2x + y = 0$ וועובר דרך הנקודה $(-1,5)$.

ד. הישר מקביל לישר $2x + y = 0$ וועובר דרך הנקודה $(-2,3)$.

ה. הישר מקביל לציר x וועובר דרך הנקודה $(2,-7)$.

ו. הישר מקביל לציר y וועובר דרך הנקודה $(-6,-1)$. (שים לב, ישר זה אינו פונקציה).

2. הביאו את המשוואות הבאות לצורה מפורשת של משווהת קו ישר: $mx + y = n$

n הוא שיפוע הישר, והנקודה $(a,0)$ היא נקודת החיתוך עם ציר y .

$$a. \quad 6x + 2y = 5$$

$$b. \quad y = 3x - \frac{8x + 4}{4}$$

$$c. \quad y = \frac{x+4}{4} - \frac{x+6}{6}$$

3. נתונות שתי המשוואות היסרים:

$$y = -\frac{1}{4}x + 1 \quad (1)$$

$$x = -1 \quad (2)$$

$$y = 3x - \frac{1}{2} \quad (3)$$

$$y = 2 \quad (4)$$

א. שרטט את הישרים במערכת הצירים.

ב. לכל אחד מהישרים קבע האם הישר עולה/ יורדת/ מקביל לציר x / מקביל לציר y . נמק את תשובתך באמצעות השיפוע.

ג. רשום את נקודות החיתוך של כל ישר עם ציר x ועם ציר y .

ד. רשום ליד כל ישר באיזה חומר (מעבר אילו x -ים) ערכי הפונקציה חיוביים

ובאיזה חומר ערכי הפונקציה שליליים.

נתונות שתי פונקציות קוויות.

$$(1) \quad 2x + y = 8 \quad (2) \quad y - x = 2$$

א. התאם לכל פונקציה את הישר המתאים לה. נמק את תשובתך.

ב. מצא את שיעורי הנקודות: A, C, B, D ו- E . הסבר כל שלב בפתרון.

ג. מצא את שטחי המשולשים: $\Delta AOC, \Delta CDE, \Delta ABE$. הסבר

את כל חישוביך.

ד. מצא את שטח המרובע $OCEB$. הסבר את חישוביך. (רמז: ניתן להיעזר בסעיף ג')

5. נתונות שתי פונקציות קוויות.

$$y - x = 2 \quad (2) \quad 2y - x = 6 \quad (1)$$

א. התאם לכל פונקציה את הישר המתאים לה. נמק את תשובתך.

ב. מצא את שיעורי הנקודות: A, D, B, E . הסבר כל שלב בפתרון.

ג. מצא את שטחי המשולשים: $\Delta CDE, \Delta ABE$. הסבר את כל

чисלוביך.

ד. מצא את שטח המרובע $ABCD$. הסבר את חישוביך.

הפונקציה הריבועית – פרבולה

נתונה המשוואה הפונקצייתית: $y = -2x^2 + 10x - 8$

א. מהן נקודות החיתוך של הפונקציה עם הצירים?

ב. מהו ציר הסימטריה?

ג. מצא את שיעורי קודקוד הפרבולה וקבע אם הוא נקודה מינימום או מקסימום?

ד. היעזר בתשובותיך לסעיפים הקודמים ושרטט את גרף הפונקציה.

לפניכם גраф הפונקציה: $y = x^2 - 8x + 12$

א. מהם שיעורי הנקודות: A, B, C, K. (K. קודקוד הפרבולה)

ב. באיזה חיתום הפונקציה ערכי הפונקציה חיוביים?

ג. באיזה חיתום הפונקציה ערכי הפונקציה שליליים?

ד. באיזה חיתום הפונקציה עולה?

ה. באיזה חיתום הפונקציה יורדת?

ו. מצא את משוואת הישר BC.

ז. דרך הנקודה C מעבירים ישר מקביל לציר x. מקביל זה חותך את הפרבולה בנקודה D.

1) מהם שיעורי הנקודה D?

2) מה אורך הקטע CD?

ח. מה שטחו של הטרפז ABCD? הציג והסביר את הפתרון.

לפניכם גраф הפונקציה: $y = -x^2 - 8x + 6$

א. מהם שיעורי הנקודות: A, B, C, K. (K. קודקוד הפרבולה)

ב. באיזה חיתום הפונקציה ערכי הפונקציה חיוביים?

ג. באיזה חיתום הפונקציה ערכי הפונקציה שליליים?

ד. באיזה חיתום הפונקציה עולה?

ה. באיזה חיתום הפונקציה יורדת?

ו. מצא את משוואת הישר KC.

ז. דרך הנקודה C מעבירים ישר מקביל לציר x. מקביל זה חותך את הפרבולה בנקודה D.

1) מהם שיעורי הנקודה D?

2) מה אורך הקטע CD?

ח. מה שטחו של הטרפז CABC? הציג והסביר את הפתרון.

לכל אחת מהפרבולות הרשומות, קבע מהו מספר נקודות החיתוך עם ציר X. נמק את תשובתך.

א. $y = -\frac{1}{2}x^2 + 3x - 3$

ב. $y = -x^2 - x + 2$

ג. $y = \frac{1}{2}x^2 + 2x + 2$

בشرطוט הגרפים של הפונקציות:

א. $y = 2x + 7$ ו- $y = 8x + 12$

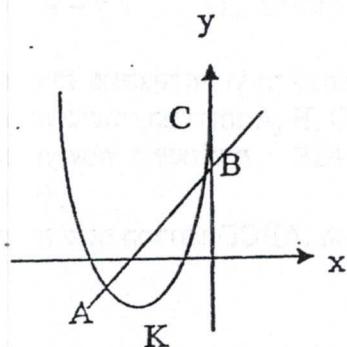
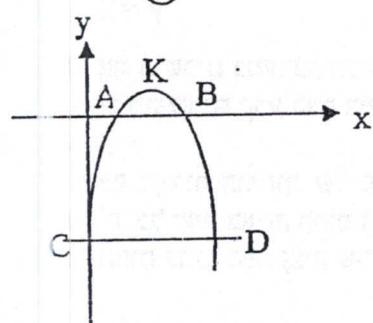
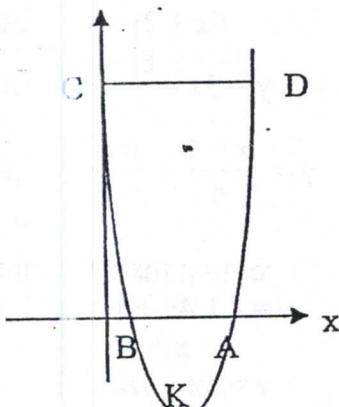
מצא את שיעורי נקודות החיתוך של שתי הפונקציות.

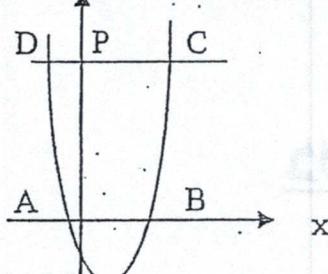
ב. מצא את משוואת הישר CK.

ג. קודקוד הפרבולה, C, חיתוך הפרבולה עם ציר Y (Y)

ה. מה נקודות החיתוך של הישר CK עם הישר הנחות?

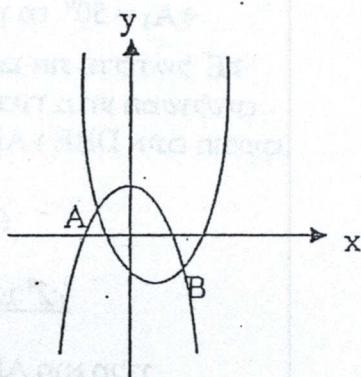
ד. מצא משוואת הישר המקביל לישר AB ועובד דרך הנקודה K.

6. בשרטוט גרף הפונקציה: $y = (x+1) \cdot (x-5)$

  - מצאת נקודות החיתוך של הפונקציה עם ציר x.
  - דרך נקודה P(0,7) העבירו מקביל לציר x החותך את הפרבולה בנקודות C ו-D.
  - מצאת שיעורי הנקודות C ו-D. הסבר את פתרונו.
  - מה שטחו של המשולש BDCΔ? הסבר את פתרונו.
  - מה שטחו של הטרפז ABCD? הסבר את פתרונו.

7. בشرطוט הגדרפים של הפונקציות:

  - $f(x) = x^2 - 2x - 2$
  - מצא את שיעורי הנקודות A ו-B.
  - מצא את משוואת הישר העובר דרך הנקודות A ו-B.
  - מהם תחומי העליה ומהם תחומי הירידה של $f(x)$?
  - מהם תחומי העליה ומהם תחומי הירידה של $g(x)$?
  - מהם התחומיים בהם $f(x)$ מקבלת ערכים חיוביים ומהם התחומיים בהם היא מקבלת ערכים שליליים?
  - מהם התחומיים בהם $g(x)$ מקבלת ערכים חיוביים ומהם התחומיים בהם היא מקבלת ערכים שליליים?

פונקציה קווית – תשובות

$$\exists A(-2;0), B(4;0), C(0;2), D(0,8), E(2,4) \quad (4 \quad x.y = -3x + 2.5 \quad (2 \quad x.y = \frac{1}{3}x + 1 \quad (1$$

$$\therefore S_{AOC} = 2, S_{CDE} = 6, S_{ABE} = 12 \quad \therefore y = x - 1$$

$$7.S_{OCEB} = 16 \quad \lambda.y = \frac{1}{12}x \quad 2.y = -\frac{1}{2}x + \frac{3}{2}$$

$$2. A(-6;0), B(-2;0), D(0;3), E(2;4)$$

$$\lambda S_{ABE} = 8, S_{CDE} = 1$$

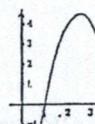
$$7.S_{ABCD} = 7$$

(5)

$$7. y = -x +$$

$$\pi.y = -7$$

$$1.x = -6$$

פרבולה - תשובות

$$\text{השאלה} \rightarrow \text{השאלה} \rightarrow \text{השאלה} \rightarrow \text{השאלה} \rightarrow \text{השאלה}$$

$$2 \leq x \leq 6 \quad \neg(x < 2) \vee x \geq 6 \quad \neg K(4,-4) \quad C(0,12) \quad B(2,0) \quad A(6,0) \quad x \cdot 2$$

$$-6x + 12 \geq 4 \quad \text{and} \quad x > 4$$

$$x \leq 3, \quad x \leq 2, \quad x \geq 4, \quad 1 \leq x \leq 4, \quad k(3,1)C(0-8)B(4,0)A(2,0), \quad x \geq 3$$

$$x > 4. x \geq -x < 4. x = \pi(3,1) \cup (3,-3) \cup (-1,3) \cup (-3,-1)$$

א. אין ובודוק חימור עם איזה א. ב. שטן ובורוזון הוגבב עם איזה א. ג. גבוזת דשורה עם איזה א.

$$y = 2x + 4 \quad A(-2, 5, 2) \quad y = 4x + 12 \quad B(-5, -3) \quad A(-5, -3) \quad B(-1, 5)$$

$$y = 2x + 4 \text{ and } y = -4x + 12 \Rightarrow A(-3, 2), B(1, 6)$$

$$\text{III.49.1} \quad \text{III.28.2} \quad C(0,7)B(-2,7) \supseteq A(-1,5)B(5,5) \dots$$

$$f(x) \geq 0 \quad \forall x \geq 0$$

$$f(x) > 0 \text{ if } x > 0, \text{ and } f(x) < 0 \text{ if } x < 0.$$

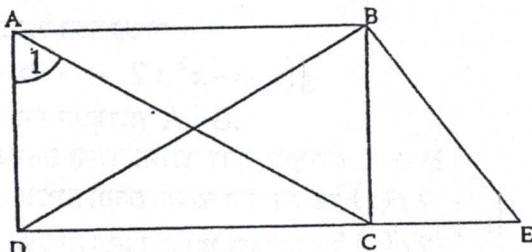
$$-1.41 < x < 1.41 \quad g(x) > 0, \quad -0.73 < x < 2.73 \quad f(x) < 0$$

$x < -1.41$ או $x > 1.41$ עבור $g(x) < 0$

בעיות בגיאומטריה

אליה מס' 1:

תונן ABCD הוא מלבן
 $BE \perp BD$

א. נתון $\angle A_1 = 50^\circ$

חשבו את גודלה של $\angle E$.

ב. הסבירו מדוע המשולשים DBE ו- ADC אינם חופפים.

שובה: 60°

אליה מס' 2:

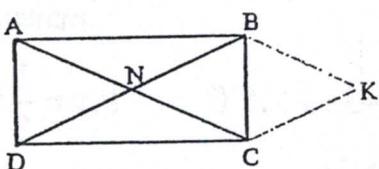
תונן ABCD הוא מלבן.

- נקודתפגישה של האלכסונים

$CK = D$

$CK \parallel E$

כיתוח כי מרובע $NBKC$ הוא מעוין.

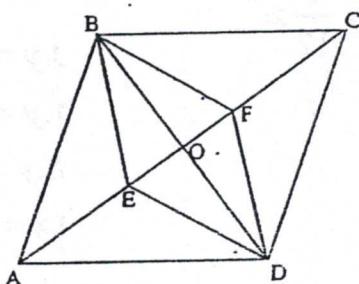

אליה מס' 3:

תונן ABCD מקבילית

$CE = AF$:

גיתוח: המרובע EBFD הוא מקבילית

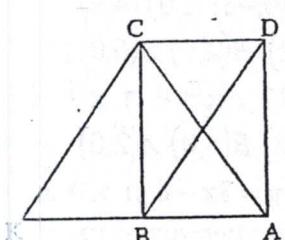

אליה מס' 4:

תונן ABCD מלבן. הנקודה K על המשך AB. הקטע CK שווה לאלכסון DB.

גיתוח: א. המשולש ACK משולש שווה שוקיים.

המרובע CDBK הוא מקבילית.

אליה מס' 5:

תונן ABCD טרפז שווה שוקיים

$(AD = BC, AB \parallel DC)$

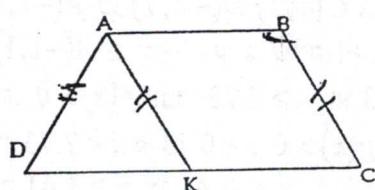
$AK =$

וכוח: BCKA מקבילית

גיתוח: AK חוצה A.

בו את זוויות הטרפז.

שובה: $120^\circ, 60^\circ$

שאלה מספר 6:

נתון: K,L אמצעי הצלעות AE,AF בהתאמה.
O נקודתפגישת של EL ו-KF.

OE B

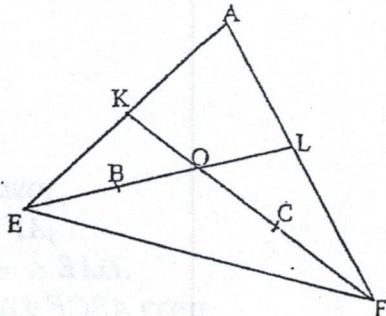
OF C

הוכחו:

KL = BC

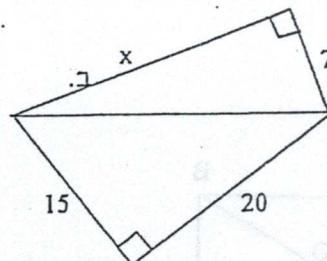
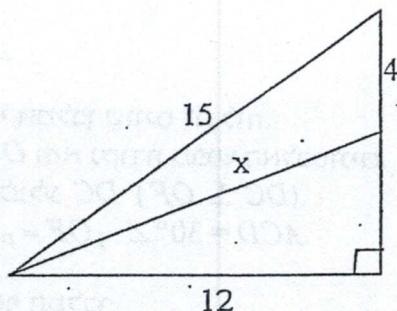
KB = LC

ב. העבירו בנית עזר)

שאלה מספר 7:

מצאו את ערךו של x על פי משפט פיתגורס בשרטוטים הבאים:

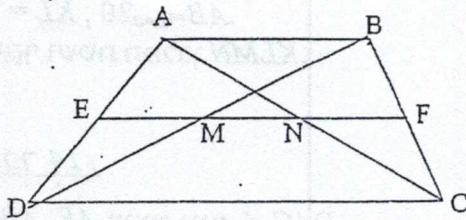
תשובה: a(24)

שאלה מספר 8:

אורק אחד הניצבים במשולש ישר זווית הוא 5 ס"מ.
מה אורק הניצב השני אם היקף המשולש 30 ס"מ?

תשובה: 12

שאלה מספר 9:

ABCD הוא קטע אמצעים בטרפז EF, AC אלכסוני הטרפז,

החותכים את קטע האמצעים הנקודות N,M.

נתון: DC = 18, AB = 6

מצא את אורק הקטע NM.

תשובה: 6

שאלה מספר 10:

א. הוכח כי אלכסוני המעוין מאונכים זה לזה.

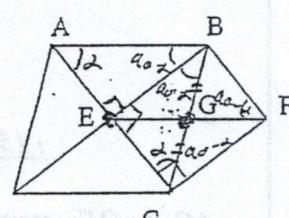
ב. ABCD הוא מעוין, E נקודת מפגש האלכסונים.

נתון: CF || DB, BF || AC

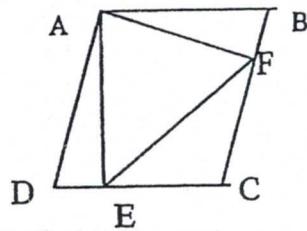
(1) הוכח כי המרובע EBFC הוא מלבן.

(2) נתון גמ: GF = 4 ס"מ. חשב את היקף המעוין.

תשובה: 32

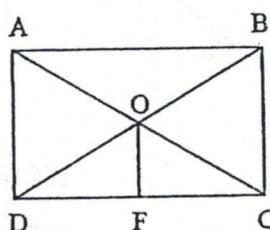

אליה מס' 11:

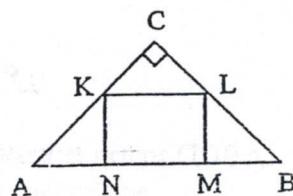
- ציר נתון $ABCD$ מעוין,
 $AF \perp BC$, $AE \perp DC$.
 הוכיח: $\angle DAE = \angle BAF$.
 ג. הוכיח: המרובע $AECF$ דלטון.

אליה מס' 12:

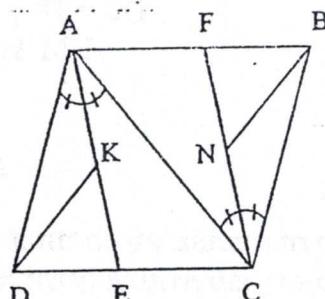
- הוכיח: אלכסוני המלבן שווים זה לזה.
 במלבן $ABCD$, O היא נקודה מפגש האלכסונים.
 קטע OF מאונך לצלע DC ($DC \perp OF$).
 $\angle ACD = 30^\circ$, נתון: $\angle OFC = 45^\circ$.
 1) חשב את DB .
 2) חשב את היקף המלבן
 (עגל עד שתי ספרות אחרי הנקודה העשרונית).

אליה מס' 13:

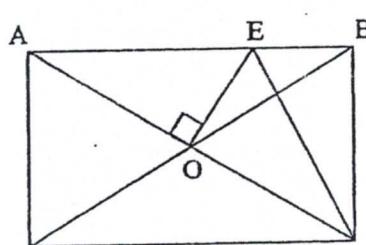
- ולש ABC הוא ישר זוית ושווה שוקיים.
 KLM הוא מלבן.
 $AB = 20$, $KL = 3KN$.
 ב את היקף ושטח המלבן $NKLM$.

אליה מס' 14:

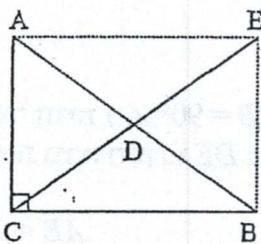
- יעוין $ABCD$ חוצה AE , $\angle DAC$ חוצה $\angle AEB$, $\angle ACB$ (ראה ציר).
 א. הוכיח: המרובע $AECF$ הוא מקבילית.
 ב. נתון כי $CN = NF$ ו $AK = KE$.
 $\Delta DKE \cong \Delta BNF$.
 הוכיח:

אליה מס' 15:

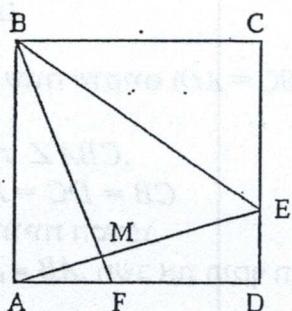

- לבן $ABCD$ נתון: $AC \perp OE$:
 $OE =$ (ראה ציר).
 א: משולש AEC ש"ש
 $\Delta AEO \cong \Delta EBC$.
 ב: המרובע $OEBC$ הוא דלטון.

שאלה מספר 16:

נתון משולש ABC ישר זווית ($\angle C = 90^\circ$).
תיכון ליתר AB CD
הקטע DE הוא המשך התיכון, כך ש: $CD = DE$.
א. הוכח כי המרובע $ACBE$ הוא מלבן.

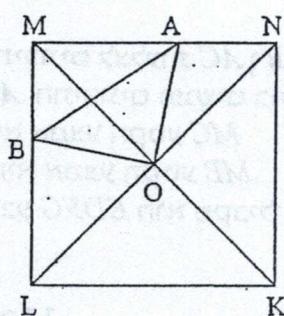

שאלה מספר 17:

בריבוע $ABCD$ נתון:

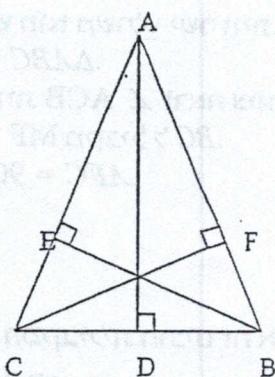
$$ME = BE \frac{1}{2}, CE = DF$$

- א. הוכח: $\angle CEM + \angle CBM = 180^\circ$
ב. $CBE = 60^\circ$ $\angle ABF + \angle$

בריבוע $KLMN$ שאלכסוני נפגשים בנקודה O
נתון כי $\angle AOB = 90^\circ$ (ראה ציר).

- א. הוכח: $\triangle BMO \cong \triangle AON$.
ב. הוכח: המשולש $\triangle AOB$ שווה שוקיים.
ג. נתון: $AB = 2MB$. מצא את זווית: $\angle AON$.

שאלה מספר 18:

נתון משולש $\triangle ABC$

BC הוא גובה לצלע AD

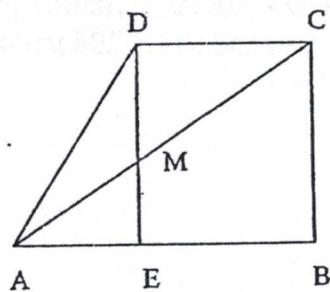
AC הוא גובה לצלע BE

AB הוא גובה לצלע CF

נתון: $CD = BD$

- א. הוכח כי המשולש $\triangle ABC$ שווה שוקיים.
ב. הוכח כי המרובע $BCEF$ הוא טרפז שווה שוקיים.

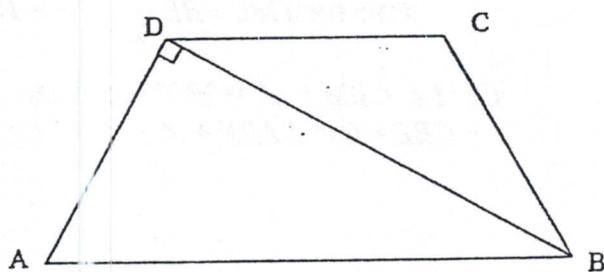
אליה מס' 20:

הוא טרפז ישר זוית ($B = 90^\circ$).
אלכסון AC חותך את גובה הטרפז DE בנקודה M .
 $DM = ME$.

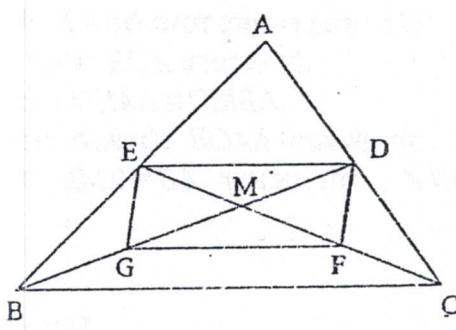
- א. הוכח כי $AE = EB$.
- ב. האנך מ- B לאלכסון AC חותך את האלכסון $GE = EB$. הוכח כי: G

אליה מס' 21:

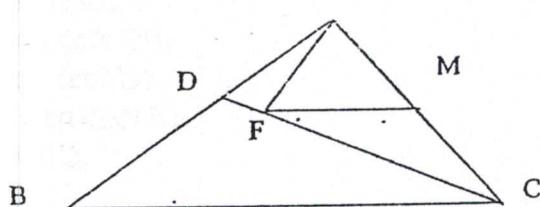

($BC = AD$) הוא טרפז שווה שוקיים.
 AD מאונך ל- BC .
הוא חוצה זוית $\angle CBA$.
 $CB = DC = AD$.
א. הוכח $CB = DC = AD$.
ב. חשב את זוויות הטרפז.
ג. נתון $10 \text{ cm} = AB$. חשב את היקף הטרפז.

אליה מס' 22:

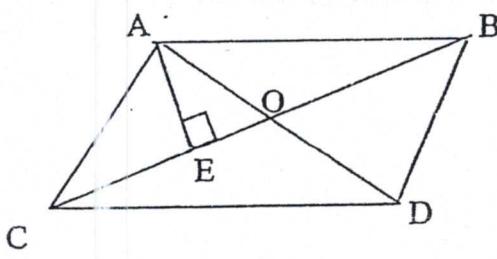

הティונים לצלעות AB ו- AC CE שלוש. הティונים נפגשים בנקודה M .
קודה F היא אמצע הקטע MC .
קודה G היא אמצע הקטע MB .
בת שמרובע $EDFG$ הוא מקבילית.

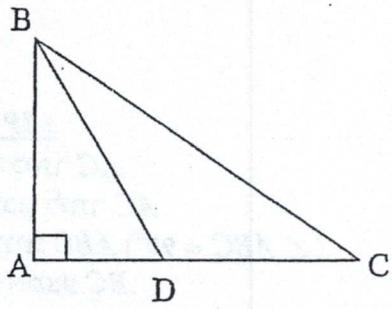

הוכחה: אם במשולש הティון לצלע שווה למחצית הצלע אותה הוא חוצה, אז המשולש הוא משולש ישר זוית.
נתון משולש $\triangle ABC$ חוצה זוית $\angle ACB$ (ראה ציר).
 $CD \parallel BC$. $AM = MC$.
הוכחה: $\angle AFC = 90^\circ$.

אליה מס' 23:

הוכחה כי אלכסוני המקבילית חוצים זה את זה.
תונה מקבילית $ABCD$.
הקטע BD חוצה את זוית $\angle BEC$.
ומאונך לאלכסון AC ($AC \perp BE$).
כמו כן נתון: $BC = 4 \text{ cm}$; $BE = 5 \text{ cm}$.
חשב את אלכסוני המקבילית.

שאלה מס' 25:

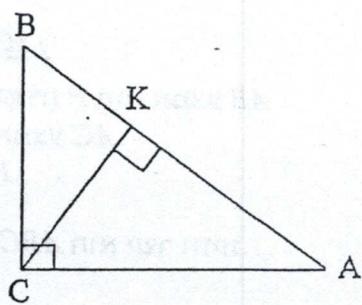
חנעה הזווית B במשולש ישר זווית

$$(\angle A = 90^\circ) \triangle ABC$$

$$\text{נתון: } AD = x, \angle C = 30^\circ$$

א. חשב את זווית ABD

ב. הבע את AC באמצעות x .

שאלה מס' 26:

חנעה הגובה ליתר AB במשולש ישר זווית ABC

$$(\angle ACB = 90^\circ)$$

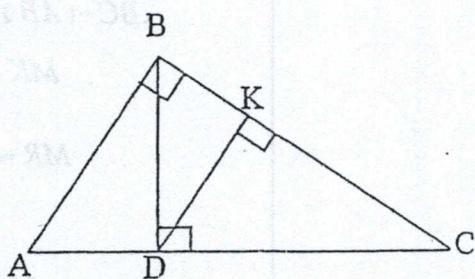
$$\text{נתון: } AK = 12, \angle A = 30^\circ$$

א. מצא את זווית BCK

ב. חשב את אורך הקטע BK

(הדרך: סמן: x)

והבע באמצעות x את הקטעים $(BC - 1)AB$ ו-

שאלה מס' 27:

במשולש ABC נתון:

$$\angle ABC = 90^\circ$$

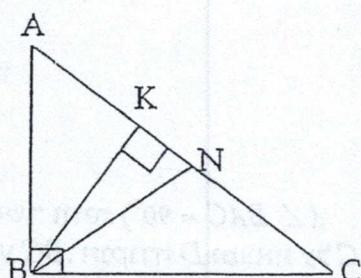
$$BD \perp AC$$

$$DK \perp BC$$

$$\angle C = 30^\circ$$

$$DK = 6$$

חשב את אורך הקטע AC .

שאלה מס' 28:

חנעה הגובה ליתר BK במשולש ישר זווית ABC

ו- BN הוא התיכון ליתר AC

במשולש ישר זווית ABC

$$(\angle ABC = 90^\circ)$$

$$\text{נתון: } (\alpha < 45^\circ) \angle C = \alpha$$

הבע באמצעות α את זווית KBN .

אליה מס' 29:

AC הוא הגובה ליתר BC .
 BF הוא התייכון ליתר AC .
 $\angle ABC = 90^\circ$.
 ABC ישר זווית.
 H היא אמצע BC .
 KH נחתכים בנקודה O .

$$\angle BOK = \angle ABK$$

אליה מס' 30:

AB נקודת ABC היא אמצע AB .
 AC היא אמצע BC .
 P נקודת ABC היא אמצע AC .
 $PH \perp AC$.

בנ: המשולש ABC הוא ישר זווית.

אליה מס' 31:

ABC נקודת על הצלע AC במשולש ABC .
 K נקודות R והן בהתאם
 צעדי הצלעות AB ו- BC .

$$MK = \frac{1}{2} AB$$

$$MR = \frac{1}{2} BC$$

אליה מס' 32:

משולש ABC הוא ישר זווית ושווה שוקיים.
 $AC = CB$.

AB נמצאת על המשך CK .

$$AB = KC$$

באות זווית KCA .

אליה מס' 33:

משולש ABC הוא ישר זווית ($\angle BAC = 90^\circ$).

AC היא אמצע K . נקודת D נמצאת על AC .
 BD היא אמצע AH .

AH היא חיתוך של BC עם המשך BD .

$$BD \perp AK$$

$$AE \perp BC$$

$C \angle = x$ והבע בעוררת x .

(EAK ו- BKA הזוויות).

